

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 februarie

Seria I, Anul XX, Nr. 8 (232), 2013

PAPA BENEDICT AL XVI-LEA A RENUNȚAT LA PONTIFICAT

Din sumar:

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare - pag. 3;

Declarația Papei privind retragerea sa - pag. 4;

Cumpătarea este cheia echilibrului - pag.14.

Din Vatican, 11 ianuarie 2013

Excelență Reverendisimă

Sfântul Părinte a primit cu vie plăcere felicitările pe care Sfinția Voastră, în numele Eparhiei de Oradea le-ați trimis cu ocazia Sărbătorilor de Crăciun și pentru Noul An, asigurându-l de rugăciunile speciale pentru persoana Sa și pentru ministerul Său.

Sanctitatea Sa dorește să exprime o vie recunoștință pentru mărturia și afecțiunea transmisă și speră că Nașterea lui Isus Cristos, „Dumnezeul cel puternic, apărut ca un copil și demonstrându-se nou ca și Cel care ne iubește și prin acea iubire va învinge” (Benedict XVI, *Omelia*, Noaptea de Crăciun 2011), ajută la redescoperirea adevăratei bucurii și adevăratei lumini a Crăciunului.

Cu aceste dorințe Sfântul Părinte, în timp ce invocă cereasca intercesiune a Neprihănitei Fecioare Mama Mântuitorului, este bucuros să trimită Excelenței Voastre și tuturor celor care vă sunt încredințați Binecuvântarea Apostolică.

Profit de această ocazie pentru a-mi reînnoi sentimentele de profund respect

Al Excelenței Voastre Reverendissime
devotat
Angelo Becciu
Sostituto

Excelenței Sale
Mons. Virgil BERCEA
Episcopul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea

Dal Vaticano, 11 gennaio 2013.

N. 206.000

Eccellenza Reverendissima,

il Santo Padre ha ricevuto con vivo compiacimento le fervide espressioni augurali, che Ella, anche a nome di codesta Eparchia, gli ha indirizzato nella ricorrenza del Santo Natale e per il Nuovo Anno, assicurando speciali preghiere per la Sua persona e il Suo ministero.

Sua Santità desidera manifestare viva riconoscenza per la premurosa testimonianza di affetto ed auspicca che la nascita di Gesù Cristo, «il Dio potente, apparso come bambino e mostratosi a noi come Colui che ci ama e mediante il quale l'amore vincerà» (Benedetto XVI, *Omelia*, Notte di Natale 2011), aiuti a riscoprire la vera gioia e la vera luce del Natale.

Con tali voti il Santo Padre, mentre invoca la celeste intercessione dell'Immacolata Madre del Salvatore, è lieto di inviare a Vostra Eccellenza e a quanti sono affidati alle sue cure pastorali la Benedizione Apostolica.

Profitto della circostanza per confermarvi con sensi di distinto ossequio

dell'Eccellenza Vostra Rev.ma
devoto nel Signore

♦ Angelo Becciu
Sostituto

A Sua Eccellenza Reverendissima
Mons. Virgil BERCEA
Vescovo Eparchiale Greco-Cattolico di Oradea
Str. Ep. Mihai Pavel, 4
410210 ORADEA

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție
ioanfpop@gmail.com

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, Ioan Dărăbăneanu,
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Mesajul Sfântului Părinte pentru Postul Mare 2013

A crede în caritate trezește caritatea

„Noi am cunoscut și am crezut în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi” (1In 4,16)

Iubiți frați și surori, celebrarea Postului Mare, în contextul *Anului Credinței*, ne oferă o ocazie prețioasă pentru a medita asupra raportului dintre credință și caritate: dintre credința în Dumnezeu, în Dumnezeul lui Isus Cristos, și iubire, care este rod al acțiunii Duhului Sfânt și ne conduce pe un drum de dăruire față de Dumnezeu și față de ceilalți.

1. Credința ca răspuns la iubirea lui Dumnezeu

Deja în prima mea Enciclică am oferit câteva elemente pentru a percepe legătura strânsă dintre aceste două virtuți teologale, credința și caritatea. Pornind de la afirmația fundamentală a apostolului Ioan: „Noi am cunoscut și am crezut în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi” (1In 4,16), aminteam că „la începutul faptului de a fi creștin nu se găsește o decizie etică sau o mare idee, ci întâlnirea cu un eveniment, cu o Persoană, care dă vieții un orizont nou și totodată orientarea ei decisivă... De vreme ce Dumnezeu ne-a iubit mai întâi (cf. 1In 4,10), iubirea nu mai este doar o poruncă, ci ea este răspunsul la darul iubirii prin care Dumnezeu vine să ne întâmpine” (*Deus caritas est*, 1). Credința constituie acea adeziune personală - care include toate facultățile noastre - la revelarea iubirii gratuite și „pasionate” pe care Dumnezeu o are față de noi și care se manifestă pe deplin în Isus Cristos.

Întâlnirea cu Dumnezeu Iubire care cheamă în cază nu numai inima, ci și intelectul: „Recunoașterea lui Dumnezeu cel viu este o cale spre iubire, și «da»-ul voinței noastre în fața voinței sale unește inteligența, voința și sentimentul în actul totalizator al iubirii. Dar acest proces rămâne încontinuu în mișcare; iubirea nu este niciodată «terminată», nici completă” (*ibid.*, 17). De aici derivă pentru toți creștinii și, îndeosebi, pentru „operatorii carității”, necesitatea credinței a acelei „întâlniri cu Dumnezeu în Cristos, care provoacă în ei iubirea și care le deschide spiritul în fața altuia, astfel încât iubirea lor față de aproapele să nu fie impusă, ca să spunem așa, din afară, ci o consecință care derivă din credința lor care devine eficace în iubire” (*ibid.*, 31a). Creștinul este o persoană cucerită de iubirea lui Cristos și de aceea, mișcat de această iubire - „*caritas Christi urget nos*” (2Cor 5,14) -, este deschis în mod profund și concret la iubirea față de aproapele (cf. *ibid.*, 33). Această atitudine se naște înainte de toate din conștiința că suntem iubiți, iertați, ba chiar slujiți de Domnul, care se apleacă pentru a spăla picioarele Apostolilor și se oferă pe Sine însuși pe cruce pentru a atrage omenirea în iubirea lui Dumnezeu.

„Credința ni-l arată pe Dumnezeul care l-a dat pe Fiul său pentru noi și trezește astfel în noi certitudinea victorioasă că acest fapt e adevărat: Dumnezeu este iubire!... Credința, care devine conștientă de iubirea lui Dumnezeu ce se revelează în inima străpunsă a lui Isus

pe cruce, trezește la rândul său iubirea. Ea este lumina - în realitate singura - care luminează mereu din nou o lume aflată în întuneric și care ne dă curajul de a trăi și de a acționa” (*ibid.*, 39). Toate acestea ne fac să înțelegem că principala atitudine distinctivă a creștinilor este tocmai „iubirea bazată pe credință și plăsmuită de ea” (*ibid.*, 7).

2. Caritatea ca viață în credință

Toată viața creștină este un răspuns la iubirea lui Dumnezeu. Primul răspuns este întocmai credința ca primire plină de uimire și recunoștință a unei nemaiauzite inițiative divine care ne precede și ne solicită. Și «da»-ul credinței marchează începutul unei luminoase istorii de prietenie cu Domnul, care umple și dă sens deplin întregii noastre existențe. Însă Dumnezeu nu se mulțumește ca noi să primim iubirea sa gratuită. El nu se limitează să ne iubească, ci vrea să ne atragă la Sine, să ne transforme în mod așa de profund încât să ne facă să spunem cu sfântul Paul: nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăiește în mine (cf. *Gal 2,20*).

Când noi lăsăm spațiu iubirii lui Dumnezeu, suntem făcuți asemenea cu El, părtași de însăși caritatea sa. A ne deschide la iubirea lui înseamnă a lăsa ca El să trăiască în noi și să ne facă să iubim cu El, în El și ca El; numai atunci credința noastră devine cu adevărat „activă prin iubire” (*Gal 5,6*) și El își stabilește locuința în noi (cf. *1In 4,12*).

Credința înseamnă a cunoaște adevărul și a adera la el (cf. *1Tim 2,4*); caritatea înseamnă „a umbla” în adevăr (cf. *Ef 4,15*). Cu credința se intră în prietenia cu Domnul; cu caritatea se trăiește și se cultivă această prietenie (cf. *In 15,14* și). Credința ne face să primim porunca Domnului și Învățătorului; caritatea ne dăruiește fericirea de a o pune în practică (cf. *In 13,13-17*). În credință suntem născuți ca fii ai lui Dumnezeu (cf. *In 1,12* și); caritatea ne face să perseverăm concret în filiația divină aducând rodul Spiritului Sfânt (cf. *Gal 5,22*). Credința ne face să recunoaștem darurile pe care Dumnezeul bun și generos ni le încredințează; caritatea le face să rodească (cf. *Mt 25,14-30*).

3. Împletirea indisolubilă între credință și caritate

În lumina celor spuse, rezultă clar că nu putem să separăm niciodată sau, chiar, să opunem credința și caritatea. Aceste două virtuți teologale sunt intim unite și este greșit a vedea între ele un contrast sau o „dialectică”.

De fapt, pe de o parte este limitantă atitudinea celui care pune în mod așa de puternic accentul pe prioritatea și caracterul decisiv al credinței încât să subvalueze și aproape să disprețuiască faptele concrete ale carității și s-o reducă pe aceasta la un umanitarism generic. Însă, pe de altă parte, este la fel de limitant a susține o exagerată supremație a carității și a activității sale, crezând că fap-

Declarația Papei Benedict privind retragerea sa

Iubiți frați, v-am convocat în acest Consistoriu nu doar pentru cele trei canonizări, ci și pentru a vă comunica o decizie de mare importanță pentru viața Bisericii. După ce mi-am examinat în mod repetat conștiința înaintea lui Dumnezeu, am ajuns la certitudinea că puterile mele, datorită vârstei avansate, nu mai sunt potrivite pentru o exercitare adecvată a ministerului petrin.

Sunt conștient că acest minister, datorită naturii lui spirituale esențiale, trebuie să fie îndeplinit nu doar prin cuvinte și fapte, ci și, nu mai puțin, prin rugăciune și suferință. Cu toate acestea, în lumea de astăzi, supusă la atât de multe schimbări rapide și zguduită de probleme de profundă relevanță pentru viața de credință, pentru a conduce barca Sfântului Petru și pentru a proclama Evanghelia, sunt necesare atât puterea minții cât și a trupului, putere care în ultimele luni s-a deteriorat în mine până acolo încât a trebuit să îmi recunosc incapacitatea de a îndeplini în mod adecvat slujirea încredințată mie.

De aceea, și fiind conștient de gravitatea acestui act, în deplină libertate declar că renunț la ministerul de Episcop al Romei, Succesor al Sfântului Petru, încredințat mie de Cardinali în 19 aprilie 2005, astfel că,

de la 28 februarie 2013, ora 20.00, Scaunul Romei, Scaunul Sfântului Petru, va fi vacant și va trebui să fie convocat, de către cei care au competența să facă aceasta, un Conclav pentru alegerea noului Pontif Suprem.

Iubiți frați, vă mulțumesc sincer, din inimă, pentru toată iubirea și munca cu care m-ați susținut în slujirea mea și vă cer iertare pentru toate defectele mele. Iar acum, să încredințăm Sfânta Biserică grijii Păstorului nostru Suprem, Domnul nostru Isus Cristos, și să o implorăm pe Preasfânta Sa Mamă Maria, pentru ca ea să îi asiste pe Părinții Cardinali, cu grija ei maternă, în alegerea noului Pontif Suprem. În ceea ce mă privește, și în viitor, doresc să slujesc cu devotament Sfânta Biserică a lui Dumnezeu, printr-o viață dedicată rugăciunii.

Mesajul PF Cardinal Lucian

**Iubiți Confrați întru episcopat și întru preoție,
Dragi credincioși,**

Anunțul făcut de Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea în fața cardinalilor, reuniți într-un Consistoriu pentru canonizări, acela de a renunța „în deplină libertate la ministerul de Episcop al Romei și succesor al Sfântului Petru”, ne-a surprins pe fiecare dintre noi în primul moment.

Rugăciunea în schimb este aceea care ne apropie de Domnul și ne ajută să descifrăm luările de poziție și atitudinea Papei în Spiritul Sfânt prin puterea speranței care toate le nădăjduiește. Astfel mă adresez tuturor și Vă îndemn la încredere și la speranță: Papa Benedict, printr-un gest de curaj și responsabilitate, ne face dovada că este profund conștient de limitele persoanei umane, ne demonstrează prin umilință adevărata măreție a omului care cunoaște timpurile în care trăiește Biserica, ne face să înțelegem care trebuie să fie atitudinea fiecăruia în fața puterii, ne demonstrează încă o dată cât de măreț a fost Isus pe cruce.

În fața curajosului gest al Sfântului Părinte trebuie să ne aplecăm frunțile și inimile cu respect și admirație și să îl însoțim cu rugăciunea, devotamentul și iubirea noastră.

† **Lucian Cardinal Mureșan**
Arhiepiscop Major

Despre demisia papală de-a lungul istoriei

Nici un Papă nu a mai demisionat de aproape 600 de ani. Anunțul surpriză al Papei Benedict al XVI-lea nu este însă fără precedent. Peste 260 de bărbați au fost Papi, după martiriul Sfântului Petru la Roma, și cel puțin patru dintre ei au demisionat. Radio Vatican a stat de vorbă cu dr. Donald Prudlo, specialist în istorie medievală, profesor asociat de istorie la Universitatea de Stat Jacksonville din Alabama, SUA, despre istoria demisiilor papale.

- *Sunt secole de când un Papă nu a mai demisionat din Scaunul lui Petru. Ne puteți spune ceva despre ultimul Papă care s-a retras?*

- Ultimul Papă care s-a retras a trăit acum aproape șase sute de ani. A fost Papa Grigore al XII-lea, cel care, în secolul al XV-lea, într-un gest de sacrificiu, a oferit demisia sa pentru ca astfel Conciliul de la Konstanz să își asume puterile lui și să numească un nou Papă, pentru ca să se pună capăt Schismei Occidentale.

- *La un moment dat se puneau întrebarea dacă un Papă poate să demisioneze. Când și cum a stabilit Biserica opțiunea demisiei?*

- La sfârșitul secolului al XIII-lea, un călugăr eremit cu viață sfântă, numit Petru, a fost ales ca Papa Celestin al V-lea, pentru a debloca un Conclav care a durat aproape trei ani. El a fost ales datorită sfințeniei sale personale, fiind un fel de candidat unic. Odată ajuns aici, el fiind un călugăr, neobișnuit cu viața Curiei Romane, s-a trezit că nu este potrivit pentru această sarcină, așa că i-a adunat pe Cardinali într-un Consistoriu, așa cum s-a întâmplat astăzi, acum câteva ore, și i-a anunțat pe aceștia de intenția sa de a demisiona.

Deoarece Papa este autoritatea supremă în Biserică, Celestin a declarat că Papa poate demisiona în mod liber, că este permis așa ceva, și, fiind autoritatea supremă, demisia sa nu trebuie să fie acceptată de vreun for anume. Trebuie doar să fie manifestată liber, așa după cum spune astăzi canonul 332 al *Codului de Drept Canonic*. Atâta timp cât este manifestată liber și cum se cuvine, ea nu trebuie să fie acceptată de nimeni. Papa este autoritatea supremă. Din acest motiv, succesorul său, Papa Bonifaciu al VIII-lea, în redactarea codului canonic, a cerut inserarea în Liber Sextus a acestei constituții a Papei Celestin al V-lea, devenind astfel normativă în dreptul canonic catolic.

- *Papa Celestin al V-lea a fost mai apoi canonizat. Ne puteți spune și alte detalii despre acest Papă?*

- Papa Celestin al V-lea a fost recunoscut de toți ca un om foarte sfânt. Era într-un fel omul potrivit pentru timpul greșit. Și de aceea, datorită sfințeniei personale, datorită vieții sale virtuose, a fost mai apoi ridicat la cinstea altarelor. Iar aceasta ne conduce la o întrebare interesantă: ce se întâmplă cu un Papă după ce demisionază? Nu exista precedent pentru aceasta. Papa Bonifaciu al VIII-lea i-a dat fostului Papă Celestin al V-lea

un fel de chilie eremită, unde putea să îl supravegheze. Unii au numit aceasta o trimitere în închisoare; a fost de fapt mai mult un mod de a-l urmări. Iar Celestin a fost foarte mulțumit; a acceptat cu umilință noua situație, fiind o viață mai apropiată de cea eremită pe care o îndrăgea atât de mult. Papa Grigore al XII-lea, pe de altă parte, a primit un titlu onorific și și-a trăit viața nu ca Papă, ci ca un Episcop foarte respectat, ca persoana ce a ajutat la vindecarea Schismei Occidentale.

- *Deși este posibil ca un Papă să se retragă, acest lucru s-a întâmplat foarte rar. Ne puteți vorbi despre vreun alt Papă care s-a retras?*

- Ei bine, Papa Celestin al V-lea și consilierii lui erau conștienți că acesta este un proces neobișnuit. Astfel că au mers înapoi în istorie, au căutat în Liber Pontificalis (sau Cartea Papilor) și au ajuns până la Sfântul Papă Pontian, în anul 235, unul dintre primii Episcopi ai Romei. Acesta a fost arestat și trimis la minele de sare, și pentru ca să poată fi ales un succesor în Roma, a demisionat din funcția sa. Astfel, încă din anul 235 avem dovada posibilității ca Papii să demisioneze pentru binele Bisericii. În cazul altor câțiva, au existat unii care au încercat să îi forțeze să se retragă. Bizantinii au încercat să îl forțeze pe Papa Silverius să demisioneze, dar el a refuzat să o facă. Și aceasta demonstrează însă că există posibilitatea retragerii. Mai apoi, într-o perioadă dificilă din istoria Bisericii, Papa Benedict al IX-lea, în anii 1040, a demisionat și a încercat să recâștige papalitatea de mai multe ori. Potrivit relatărilor, el a murit în penitență la mănăstirea Grottaferrata, de lângă Roma.

- *În fine, ne puteți vorbi puțin despre semnificația acestei decizii, și poate să ne oferiți o perspectivă istorică asupra pontificatului Papei Benedict al XVI-lea?*

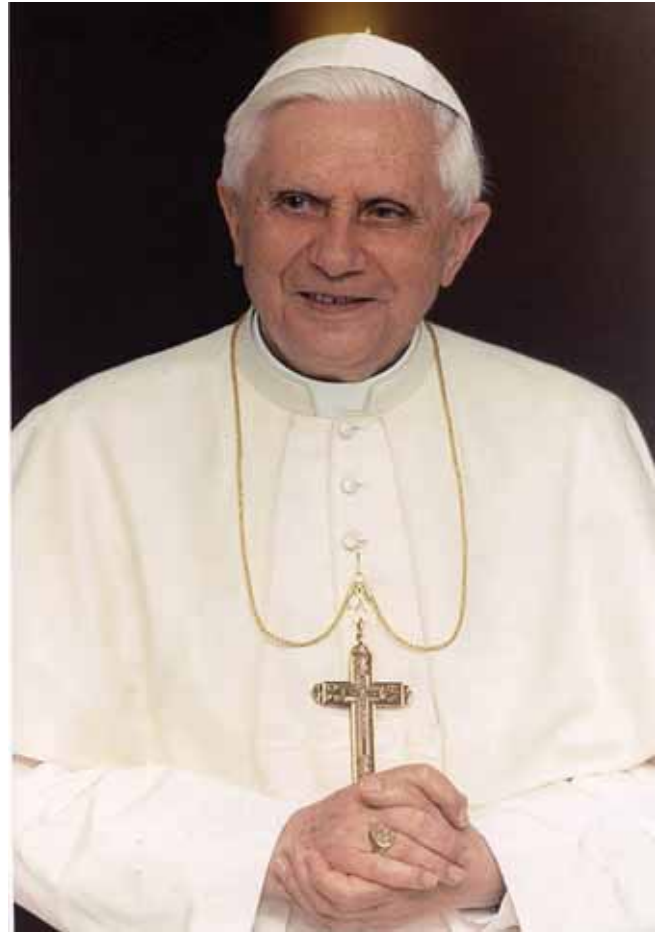
- Este important faptul că Biserica Catolică are puternice rădăcini istorice, astfel că avem spre ce să privim în fața unui astfel de eveniment. Pe cât de neobișnuit este, putem să privim înapoi la exemplele despre care tocmai am vorbit și să știm că legile care guvernează aceste lucruri au fost stabilite de mult timp în dreptul canonic catolic. Astfel, de exemplu, regulile privind conclavul care va trebui să urmeze au fost aplicate și ajustate timp de aproape un mileniu. Iar Fericitul Papă Ioan Paul al II-lea, în Constituția sa Apostolică *Universi Dominici Gregis*, a reafirmat aceste lucruri care au fost gândite și discutate pentru un timp foarte îndelungat. Așadar, în timp ce are loc ceea ce este pentru noi un eveniment foarte, foarte șocant, și ceva care ne face cu siguranță să fim preocupați pentru Papa Benedict al XVI-lea însuși, știm că Biserica are resursele și elementele din istoria ei pentru a putea să facă față acestor situații provocatoare.

Câteva date despre Papa Benedict al XVI-lea

Pe situl News.va, la secțiunea Radio Vatican, a apărut următorul material sintetic despre Papa Benedict al XVI-lea, pe care îl prezentăm în traducere în continuare: Cardinalul Joseph Ratzinger, prefectul Congregației pentru Doctrina Credinței, a fost ales succesor al Papei Ioan Paul al II-lea la 19 aprilie 2005. La 24 aprilie a celebrat Liturghia de inaugurare a pontificatului său în Piața San Pietro, în timpul căreia a primit paliumul și inelul pescarului. La 7 mai a luat în posesie Biserica Catedrală, Arhizbăzilia San Giovanni în Laterano.

În timpul pontificatului său, Papa Benedict al XVI-lea a făcut 24 călătorii apostolice. Prima a fost la Koln, Germania, cu ocazia celei de-a XX-a Zi Mondială a Tineretului, în august 2005. Cea mai recentă a fost în Liban, în septembrie 2012. A călătorit în țări din Europa, America Latină, Africa, Australia, Orientul Mijlociu și în Statele Unite ale Americii, fiind oaspetele unei reuniuni a Națiunilor Unite la New York. De asemenea a efectuat 30 de vizite apostolice în Italia.

Prima sa enciclică, „Deus caritas Est”, a fost publicată la 25 decembrie 2005. A doua enciclică, „Spe Salvi”, la 2 noiembrie 2007. Iar a treia, „Caritas in Veritate”, la 29 iunie 2009. Când privește cărțile Papei Benedict, el a semnat trilogia „Isus din Nazaret” despre viața și învățăturile lui Isus Cristos, încheiată în noiembrie 2012. Cel de-al doilea volum, primul semnat ca Papă, a apărut în 2007. De asemenea a scris patru exortații apostolice post-sinodale: „Sacramentum Caritatis”, despre Euharistie ca izvor și culme a vieții și misiunii Bisericii, în februarie 2007; „Verbum Domini”, despre Cuvântul lui Dumnezeu în viața și misiunea Bisericii, în septembrie 2010; „Africae Munus”, despre Biserica

din Africa în slujba reconcilierii, dreptății și păcii, în noiembrie 2011; „Ecclesia in Medio Oriente”, despre Biserica din Orientul Mijlociu – comuniune și mărturie, în septembrie 2012.

www.catholica.ro

O întâlnire unică

Președintele Traian Băsescu a efectuat o vizită oficială la Vatican. Seful statului a fost primit de Papa Benedict al XIV-lea, cu doar câteva zile înainte ca acesta să renunțe la Pontificat. Întâlnirea pe care președintele a avut-o cu Papa Benedict al XVI-lea e ultima pe care Suveranul Pontif a avut-o cu un șef de stat european.

„Am avut astăzi o întâlnire care va rămâne în sufletul meu pentru tot restul vieții. Întâlnirea cu Papa Benedict al XVI-lea va rămâne un eveniment nu politic, unul de suflet, în care am întâlnit un om, un Papă, mai puternic decât acela cu care m-am întâlnit în 2008, la Palatul Gandolfo. Am avut sentimentul că în fața mea era un papă care nu avea decât un mesaj: Vreau să fii bun!. Un om care prin privire, prin vorbă, prin inteligența frazelor nu spunea decât că are de comunicat pentru viitor”, a descris Traian Băsescu, la recepția organizată la Palazzo Brancaccio din Roma, întâlnirea pe care a avut-o cu Suveranul Pontif.

www.evz.ro

Papalitatea este puternică pentru că este umană

Ce se va întâmpla în Biserică după anunțarea demisiei lui Benedict al XVI-lea? Știrea a făcut imediat înconjurul lumii. Agenția SIR a intervievat pe un expert de drept canonic și ecleziastic, profesorul Giuseppe Dalla Torre, rector la LUMSA (Libera Università Maria Santissima Assunta), considerat unul dintre cei mai profunzi cunoscători ai materiei. Iată în continuare răspunsurile sale.

• Înainte de toate, ce senzație ați avut la această știre, din punct de vedere uman, spiritual și religios?

Giuseppe Dalla Torre: Am avut o emoție profundă, care se naște din perceperea, din constatare încă o dată a umilinței acestei persoane foarte mari care este Benedict al XVI-lea. Știm cât este de mare ca studios, ca om al Bisericii, ca om de cultură. Deci văd un gest de umilință foarte mare și-l interpretez în această cheie tocmai pentru că, în măsura în care - îmi imaginez - a perceput scăderea propriilor forțe fizice împreună cu creșterea complexității „modernității”, această mare în care Biserica trebuie să navigheze, el, pentru cel mai mare bine al Bisericii, a luat această decizie cu seninătate.

• Un fulger din senin, a fost definit acest anunț. Ce va însemna, în termeni concreți, pentru practica canonică a convoca un Conclav ca urmare a unei astfel de decizii?

Giuseppe Dalla Torre: Până în ziua de 28 februarie, la orele 20.00, papa va continua să exercite funcțiunile sale în plinătatea propriilor puteri și prerogative. După acel moment, așa cum este prevăzut de normele în vigoare ale dreptului canonic, conducerea Bisericii pentru chestiunile obișnuite va reveni Colegiului Cardinalilor. În acest moment, cardinalul Decan va trebui să convoace Conclavul. Toată materia a fost recent reglementată de constituția Fericitului Ioan Paul al II-lea *Universi Dominici Gregis*, dată în 1996.

• Cu ce poate fi comparată această decizie? Există în istoria pontifilor un caz asemănător?

Giuseppe Dalla Torre: Eu nu sunt un istoric al Bisericii, deci acești studioși vor analiza care alte evenimente de această natură pot să fie comparate cu alegerea lui Benedict al XVI-lea. Desigur, în afară de cazul foarte vestit al lui Celestin al V-lea, proclamat sfânt, în momentele cele mai dificile pentru Biserică, în perioada medievală în care au fost evenimente foarte complexe cu prezența a papi și antipapi, au existat cazuri în care unii pontifi, pentru binele Bisericii, au asumat decizii oricum răsunătoare și neobișnuite. Mi se pare că, în acest caz, criteriul fundamental, ca în altele pe care istoricii le vor analiza, este cel de a constata că deciziile au fost luate mereu în numele binelui suprem al Bisericii.

• Ce timpuri și probleme vedeți dumneavoastră pentru următoarele săptămâni în privința con-

ducerii Bisericii universale?

Giuseppe Dalla Torre: Desigur, înainte de toate îmi imaginez că Benedict al XVI-lea a cântărit consecințele și evenimentele care se vor produce după înțetarea ministeriului său petrin. Luând în considerare personalitatea sa, discreția și sensibilitatea sa, precum și inteligența sa, este inimaginabilă din partea sa o atitudine de mare dezlipire de tot ceea ce trebuie să se întâmple. Cu siguranță va voi să-i lase pe cardinali în cea mai absolută libertate cu privire la viitoarele lor demisii. Și, de altfel, înșiși cardinalii nu vor putea să scape - aceasta este o idee a mea personală - de problema de a găsi o persoană care să aibă nu numai capacități religioase, spirituale și intelectuale potrivite să susțină Tronul lui Petru, ci să aibă și factori importanți cum ar fi carisma, forța fizică, capacitatea de relație cu complexitatea, cerute astăzi de o funcție ca aceea de conducător al Bisericii universale.

• Ce se poate spune despre diferența de atitudini între Ioan Paul al II-lea care a rămas până în ultima clipă, deși era doborât de boală, și Benedict al XVI-lea care în schimb, simțindu-se tot mai slăbit, a decis să „demisioneze”? Oare se prăbușește „mitul” papei?

Giuseppe Dalla Torre: Trebuie să spun că e vorba de două personalități foarte diferite, așa cum știm cu toții. Eu cred că Benedict al XVI-lea, tocmai datorită persoanei sensibile care este, a evaluat propria condiție în manieră diferită față de evaluarea pe care a făcut-o predecesorul său. Nu cred că există riscul de a vedea diminuată imaginea papalității. Trebuie gândit că, în special între secolele XVIII-XIX, papa a fost foarte mitizat datorită faptului că au existat papi foarte chinuți și constrânși la decizii dificile și dureroase din partea evenimentelor istorice. Îi citez numai pe Pius al V-lea, Pius al VII-lea, Pius al IX-lea, dar sunt mulți alții. Apoi, Ioan Paul al II-lea ne-a dus din nou în umanitatea deplină cu boala sa, înfruntată cu forță interioară exemplară, nerenunțând la activitatea proprie a funcției sale. Făcând astfel, a arătat lumii și omenitatea sa deplină, doborâtă de suferință dar nu învinsă. Alegerea lui Benedict al XVI-lea este, în schimb, de a face să prevaleze binele Bisericii, lăsând spațiu unui papă mai tânăr și sănătos, care s-o poată conduce în această epocă așa de dificilă și complexă. Lecția pe care o tragem din aceste două exemple eminente este că papa, oricum ar fi, este un om care poartă povara foarte mare a Bisericii. Unii îl interpretează într-un mod, alții în altul, dar simțim că acești doi papi ca „vicari ai lui Cristos” au iubit Biserica până la capăt. Și, de altfel, creștinismul vestește că Dumnezeu s-a făcut om, că iubește omenirea așa cum este ea.

Traducere de pr. Mihai PĂTRAȘCU

www.ercis.ro

(urmare din pag. 3)

Mesajul Sfântului Părinte...

tele înlocuiesc credința. Pentru o viață spirituală sănătoasă este necesar să fugim atât de fideism cât și de activismul moralist.

Existența creștină constă într-o continuă urcare pe muntele întâlnirii cu Dumnezeu pentru a coborî apoi din nou, aducând iubirea și forța care derivă din ea, în așa fel încât să-i slujim pe frații și surorile noastre cu însăși iubirea lui Dumnezeu. În Sfânta Scriptură vedem cum zelul Apostolilor pentru vestirea Evangheliei care trezește credința este strâns legat de grija caritabilă cu privire la slujirea față de cei săraci (cf. *Fap* 6,1-4). În Biserică, contemplația și acțiunea, simbolizate într-un fel de figurile evanghelice ale surorilor Maria și Marta, trebuie să coexiste și să se integreze (cf. *Lc* 10,38-42). Prioritatea revine mereu raportului cu Dumnezeu și adevărata împărtășire evanghelică trebuie să se înrădăcească în credință (cf. *Cateheză la Audiența generală* din 25 aprilie 2012). De fapt, uneori se tinde să se circumscrie termenul „caritate” la solidaritate sau la simplul ajutor umanitar. În schimb este important să ne amintim că operă maximă de caritate este tocmai evanghelizarea, adică „slujirea Cuvântului”. Nu există acțiune mai benefică, deci caritabilă, față de aproapele decât a frânge pâinea Cuvântului lui Dumnezeu, a-l face părtaș de Vestea cea Bună a Evangheliei, a-l introduce în raportul cu Dumnezeu: evanghelizarea este cea mai înaltă și integrală promovare a persoanei umane. Așa cum scrie Slujitorul lui Dumnezeu Papa Paul al VI-lea în Enciclica *Populorum progressio*, vestirea lui Cristos este primul și principalul factor de dezvoltare (cf. nr. 16). Adevărul originar al iubirii lui Dumnezeu față de noi, trăit și vestit, deschide existența noastră ca să primească această iubire și face posibilă dezvoltarea integrală a omului și a fiecărui om (cf. Enciclica *Caritas in veritate*, 8).

În substanță, totul pornește de la Iubire și tinde la Iubire. Iubirea gratuită a lui Dumnezeu ne este făcută cunoscută prin vestirea Evangheliei. Dacă o primim cu credință, primim acel prim și indispensabil contact cu divinul capabil să ne facă „să ne îndrăgostim de Iubire”, pentru a locui și a crește după aceea în această Iubire și a o comunica altora cu bucurie.

Referitor la raportul dintre credință și faptele de caritate, o expresie din *Scrisoarea către Efeseni* a sfântului Paul rezumă probabil în cel mai bun mod corelația lor: „Căci prin har ați fost mântuiți datorită credinței și aceasta nu e de la voi, ci este darul lui Dumnezeu, nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni. Dar noi suntem opera lui, creați în Cristos Isus în vederea faptelor bune pe care le-a pregătit Dumnezeu de mai înainte ca să trăim în ele” (2,8-10). Se percepe aici că toată inițiativa mântuitoare vine de la Dumnezeu, de la Harul său, de la iertarea sa primită în credință; dar această inițiativă, departe de a limita libertatea noastră și responsabilitatea noastră, mai degrabă le face autentice și le orientează spre faptele carității.

Acestea nu sunt îndeosebi rod al efortului uman, din care să se scoată laudă, ci se nasc din credința însăși, izvorăsc din Harul pe care Dumnezeu îl oferă din belșug.

O credință fără fapte este ca un pom fără roade: aceste două virtuți se implică reciproc. Postul Mare ne invită tocmai, cu indicațiile tradiționale pentru viața creștină, să alimentăm credința printr-o ascultare mai atentă și prelungită a Cuvântului lui Dumnezeu și prin participarea la Sacramente și, în același timp, să creștem în caritate, în iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele, și prin indicațiile concrete ale postului, pocăinței și pomenii.

4. Prioritatea credinței, primatul carității

Ca orice dar al lui Dumnezeu, credința și caritatea conduc din nou la acțiunea unicului și aceluiasi Duh Sfânt (cf. *1Cor* 13), acel Duh care strigă în noi „Abba! Tată!” (*Gal* 4,6) și care ne face să spunem: „Isus este Domnul!” (*1Cor* 12,3) și „Maranatha!” (*1Cor* 16,22; *Ap* 22,20):

Credința, dar și răspuns, ne face să cunoaștem adevărul lui Cristos ca Iubire întrupată și răstignită, adeziune deplină și perfectă la voința Tatălui și milostivire divină infinită față de aproapele; credința înrădăcează în inimă și în minte convingerea fermă că tocmai această Iubire este unica realitate victorioasă asupra răului și asupra morții. Credința ne invită să privim la viitor cu virtutea speranței, așteptând încrezători ca victoria iubirii lui Cristos să ajungă la plinătatea sa. La rândul ei, caritatea ne face să intrăm în iubirea lui Dumnezeu manifestată în Cristos, ne face să aderăm în mod personal și existențial la dăruirea totală și fără rezerve a lui Isus Tatălui și fraților.

Revărsând în noi caritatea, Spiritul Sfânt ne face părtași de dăruirea proprie a lui Isus: filială față de Dumnezeu și fraternă față de orice om (cf. *Rom* 5,5).

Raportul care există între aceste două virtuți este analog cu acela dintre două Sacramente fundamentale ale Bisericii: Botezul și Euharistia. Botezul (*sacramentum fidei*) precede Euharistia (*sacramentum caritatis*), dar este orientat spre ea, care constituie plinătatea drumului creștin. În mod analog, credința precede caritatea, dar se revelează genuină numai dacă este încoronată de ea. Totul pornește de la umila primire a credinței („faptul de a ne ști iubiți de Dumnezeu”), dar trebuie să ajungă la adevărul carității („faptul de a ști să-l iubim pe Dumnezeu și pe aproapele”), care rămâne pentru totdeauna, ca împlinire a tuturor virtuților (cf. *1Cor* 13,13).

Preaiubiți frați și surori, în acest timp al Postului Mare, în care ne pregătim să celebrăm evenimentul Crucii și al Învierii, în care Iubirea lui Dumnezeu a răscumpărat lumea și a luminat istoria, vă doresc vouă tuturor să trăiți acest timp prețios reînșuflețind credința în Isus Cristos pentru a intra în însuși circuitul său de iubire față de Tatăl și față de orice frate și soră pe care-i întâlnim în viața noastră. Pentru aceasta înalț rugăciunea mea către Dumnezeu, în timp ce invoc asupra fiecăruia și asupra fiecărei comunități Binecuvântarea Domnului!

Din Vatican, 15 octombrie 2012

Benedictus pp. XVI

Traducere de pr. Mihai PĂTRAȘCU

www.ercis.ro

Alin CREȚU

REFELCTII TRANSGENARAȚIONALE

„Niciodată nu suntem suficient de înțelepți. Întotdeauna mai există ceva de învățat.”

Din păcate, familia tradițională s-a înscris pe o spirală descendentă, fiind antrenată în această mișcare și de ceea ce numim globalizare.

Oamenii nu mai au repere în nici un domeniu, preiau necritic tot ceea ce vine din toate punctele cardinale adică Nord, Sud, Vest și Est, fiind probabil oboșiți să lupte în fiecare zi cu greutățile vieții, dar și de lipsurile culturale întinse pe decenii.

Totul se destructurează, este în continuă mișcare și senzația de înaintare prin deșert ca Moise și ai lui parcă nu se mai termină. Nimic nu este așezat, nicăieri nu se văd repere, doar praf purtat de vânt și uneori ceață. Oamenii au fost învățați să uite că era o vreme când se ajutau singuri, iar atunci când nu puteau, apelau la vecini, rude și chiar străini binevoitori care o făceau știind că și lor le va veni rândul la un moment să fie sprijiniți.

Multe lucruri au luat forma lohn-ului (fabrici rapid demontabile și transportabile în altă locație făcute din panouri ușoare de tablă umplute cu polistiren), oamenii, în special tinerii, obișnuindu-se cu aceste forme, și considerându-le așa de când lumea. Ei nu știu și nici nu cred că a existat altceva, chiar dacă văd ruinele încă nefurcate complet ale marilor complexe industriale. Consideră povești incredibile ceea ce au auzit de la cei mai în vârstă, că s-a întâmplat în trecutul apropiat.

Unele dintre noile forme de distracție importate și impuse ating limitele de jos ale umanului, fiind preluate și folosite ca atare. Costurile pentru acestea sunt mari, pentru că „se poate”. Copiii se maturizează mult mai repede, dar nu sunt pregătiți pentru viață. Mulți confundă prietenii de pe diferitele site-uri de socializare cu oameni care le-ar da oricând o mână de ajutor.

Hrana nu mai este nici ea ce a fost. Toată lumea vrea să consume ceea ce aparține brandurilor puternice, uitând de mâncarea noastră cea de toate zilele care, din întâmplare, este bio, așa cum și-ar dori-o și străinii, care au inventat acest termen tocmai pentru a vinde alte categorii de alimente la prețuri exorbitante.

Fiecare tânjește după Soarele pe care nu îl vede, nici pe cer, dar nici în sufletul propriu. Toți oamenii sunt într-o continuă căutare, fiind cu atât mai predispuși la manipulare. Atunci când în mass-media de orice fel auzi zilnic aceleași lucruri, ajungi să le dai valoare de adevăr, să le crezi. Oamenii au uitat să comunice, să spună ceea ce au pe suflet, de teamă. Aceasta persistă, deși sistemul care a susținut-o s-a volatilizat. Mulți nu caută înțelegerea nici a preotului, nici a psihologului, dar nici a bătrânilor, desconsiderându-i și suferind în tăcere.

S-au pierdut și se întâmplă în continuare să dispară obiceiuri / tradiții, care ne-au făcut să fim ceea ce suntem, adică oameni întregi cu valori morale, care să se cunoască în primul rând pe sine, care să le impună limite celor care ies din canoane, care să aibă grijă de

copii și să îi educe, care să îl / o respecte pe cel / cea cu care conviețuiește, care să știe ce este iubirea, care să fie politicoși și să îi stimeze pe cei în vârstă.

Lucrurile se vor așeza treptat, dar pentru aceasta este necesară și implicarea personală. Să nu uităm că avem un suflet și părinți, respectiv copii, de care nu se poate să nu ne îngrijim, decât în detrimentul nostru.

Între copii și persoanele vârstnice există foarte multe similitudini, ambele categorii având nevoi mult mai mari decât celelalte categorii de vârstă. O parte dintre acestea le voi reflecta sub forma unei scrisori.

Dragul meu copil...

În ziua în care îți voi părea bătrân, deși încă nu sunt, ai răbdare și încearcă să mă înțelegi...

Dacă mă murdăresc atunci când mănânc și dacă mă îmbrac prea încet, ai răbdare.

Amintește-ți orele pe care le-am petrecut învățându-te pe tine să faci aceste lucruri.

Dacă atunci când vorbesc cu tine repet același lucru de o mie de ori... nu mă întrerupe... Ascultă-mă!

Când tu erai mic, eu trebuia să-ți citesc de o mie de ori aceleași povești până tu adormei.

Când nu vreau să fac duș nu mă face să mă simt rușinat și nici nu mă cicăli.

Amintește-ți cum trebuia să inventez mii de motive pentru ca tu să te speli.

Când vezi ignoranța mea față de tehnologiile noi, lasă-mi timpul necesar pentru a mă familiariza și nu zâmbi batjocoritor.

Eu te-am învățat cum să faci multe lucruri în viață... să mănânci frumos, să te îmbraci plăcut, să înfrunți viața.

Dacă, la un moment dat, într-o conversație, nu-mi aduc aminte ceva sau pierd șirul, lasă-mi răgazul să-mi amintesc și, dacă nu reușesc, nu te enerva.

Pentru că cel mai important lucru nu este conversația noastră, ci faptul că suntem împreună și că putem vorbi unul cu celălalt.

Dacă vreodată nu vreau să mănânc, nu mă forța! Eu știu prea bine când trebuie să mănânc și când nu.

Când picioarele îmi obolesc, nu mă lăsa să umblu, dă-mi mâna ta... așa cum am făcut și eu atunci când tu ai început să faci primii pași.

Și, când într-o zi, îți voi spune că nu mai vreau să trăiesc... că vreau să mor... nu te mânia... într-o zi vei înțelege. Încearcă să înțelegi că această parte din viața mea nu este trăire, ci supraviețuire.

Într-o zi vei descoperi că, în pofida greșelilor mele, întotdeauna am dorit ce e mai bun pentru tine și că mereu am încercat să te ajut.

Să nu fii trist, nici furios și nici nu te simți neputincios văzându-mă lângă tine. Când ești lângă mine încearcă să mă înțelegi și să mă ajuți așa cum și eu am făcut atunci când tu îți începeai viața.

Ajută-mă să umblu. Ajută-mă să-mi sfârșesc drumul cu dragoste și cu răbdare. Eu te voi răsplăti cu un zâmbet și cu marea iubire pe care întotdeauna am avut-o pentru tine.

Te iubesc, fiul meu/fiica mea !

Persecuția anti-creștină din China e în creștere

Un nou studiu făcut de ChinaAid arată că persecutarea creștinilor de către guvernul chinez a crescut în 2012, atenția fiind orientată în special spre eradicarea caselor de rugăciune protestante. “Anul trecut [...] guvernul a continuat să adere la o ideologie anti-creștină de stânga, neprecupețind nici un efort în persecutarea creștinilor din China continentală și complotând pentru eradicarea caselor de rugăciune”, arată raportul ChinaAid dat publicității la 4 februarie.

“Bisericele din China [...] suferă presiuni și persecuții mai mari decât anul trecut; de asemenea au demonstrat o mai mare rezistență și perseverență.” Raportul arată că numărul celor închiși pentru credința lor creștină a crescut cu 125% față de 2011, și că numărul incidentelor ce pot fi clasate ca persecuție a crescut cu 42%. Tendința de înrăutățire a persecuției este în creștere în China al șaptelea an consecutiv. Susține această

creștere și memoriul guvernului din septembrie 2011, de eliminare a caselor de rugăciune. Faza incipientă, desfășurată în prima jumătate a anului 2012, a însemnat “investigarea secretă și intensă a caselor de rugăciune din China, creându-se câte un dosar pentru fiecare”, se spune în raport. În următorii doi sau trei ani planul prevede eliminarea caselor îndosariate, pentru ca în maxim 10 ani să fie eliminate complet.

ChinaAid arată că guvernul a folosit diverse mijloace pentru a împiedica folosirea terenurilor pe care sunt casele de rugăciune; a presat pentru alăturarea la structurile ecleziale de stat; a închis liderii mai importanți; a blocat evanghelizarea în campusuri. Cu toate acestea, “Bisericele creștine [...] au un impact profund și extins asupra culturii și ideologiei sociale”, spune același raport.

www.catholica.ro

Cea mai mare statuie mariană din lume

Cea mai mare statuie din lume a Preasfintei Fecioare Maria, dedicată Fecioarei de Socavon, a fost inaugurată la 1 februarie 2013 în cadrul unei ceremonii desfășurate în orașul Oruro, Bolivia. Rolando Rocha, principalul sculptor al proiectului, le-a declarat reporterilor că mai mult decât o simplă “lucrare de inginerie și artă”, monumentul “este un act de credință care întărește tradițiile noastre”. Având o înălțime de 45 de metri, statuia este amplasată pe un munte de 3650 de metri, la sud de La Paz, al doilea oraș ca mărime al țării. La ceremonia de dezvelire a statuii au participat președintele bolivian Evo Morales și primarul din Oruro, Rossio Pimentel.

Fecioara de Socavon este patroana minerilor. Statuia originală este păstrată în Sanctuarul diecezan al Fecioarei de Socavon, în orașul Oruro. Prezentarea statuii de 1,2 milioane de dolari a marcat de asemenea începutul Carnavalului din Oruro. Festivalul orașului este singurul Carnaval care include un dans în cinstea Fecioarei Maria. În timp ce locuitorii din Oruro se pregăteau pentru procesiunea anuală cu lumânări la Sanctuarul din Socavon, Episcopul Cristobal Bialasik a dat o scrisoare, invitându-i pe cei care locuiesc pe ruta procesiunii să își decoreze casele cu imagini sacre și să asculte transmisiunea acestui eveniment. La procesiunea de încheiere, care a avut loc în seara zilei de duminică, 3 februarie, au participat aproape 50 de dansatori, care au dansat până la sanctuar, unde au cerut mijlocirea Fecioarei Maria.

www.catholica.ro

Exerciții spirituale pentru papa și Curia Romană

În săptămâna 17-23 februarie, a.c., în capela *Redemptoris Mater* din Vatican, au loc exercițiile spirituale anuale, la care participă Sfântul Părinte papa Benedict al XVI-lea și Curia Romană.

Anul acesta, meditațiile sunt pregătite și susținute de Eminența sa cardinalul Gianfranco Ravasi, președintele Consiliului Pontifical pentru Cultură, având ca temă: „*Ars orandi, ars credendi*. Chipul lui Dumnezeu și chipul omului în rugăciunea psalmică”.

Într-un interviu, predicatorul exercițiilor spirituale a vorbit despre motivațiile alegerii acestei teme: „Am ales Cartea Psalmilor deoarece aici Dumnezeu și omul sunt într-un strâns dialog (...). Iată, din acest motiv, pentru Anul Credinței, pentru a vorbi de credință, am ales Cartea Psalmilor în care Dumnezeu ne vorbește de credință”.

Programul exercițiilor spirituale se desfășoară

astfel: Duminică, 17 februarie 2013, ora 18.00 - *Expunere euharistică, vespere, meditație introductivă, adorație și binecuvântarea euharistică*. De luni până vineri: ora 9.00 - *Laude și prima meditație*; ora 10.15 - *Ora a treia și a doua meditație*; ora 17.00 - *A treia meditație*; ora 17.45 - *Vespere, adorație și binecuvântare euharistică*. Sâmbătă, 23 februarie, ora 9.00: *Laude, ultima meditație*, urmată de salutul Sfântului Părinte.

M-am bucurat să fiu prezent și în acest an la exercițiile spirituale din Vatican, unde am fost invitat pentru a anima liturgia orelor în cânt gregorian, împreună cu alți patru cantori, provenienți din diferite țări. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru această experiență frumoasă, pe care am trăit-o an de an, alături de Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea și Curia Romană.

Pr. Ciprian ANTĂLUCĂ, OFMConv; ercis.ro

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Faptul de a avea prieteni este o binecuvântare. Faptul de a nu avea prieteni falși este cea mai mare binecuvântare.

Dumnezeu – piscul pînă la care gîndirea se poate cățăra prin ea însăși. Cerul nu este decît *analogon*-ul sufletului nostru. Cînd cerul se reflectă în suflet obținem o secundă de eternitate.

Înțelepciunea binelui constă în a valorifica prioritar răul. La rău toată lumea se pricepe, la bine, mai rar. Cînd facem binele împrumutăm o clipă atributele lui Dumnezeu.

Mulți iau viața atît de ușor încît mă și mir că nu... plutesc.

La urma urmei, lumea putea să fie orice, oricum. După cum putea să nu fie nimic. De unde și sentimentul fiecăruia că lumea este doar a lui.

Reușim să posedăm doar ceea ce nu putem pierde în nici o situație.

După ce se supără un pic pe poezie, cîte unul se gîndește că nu ar fi rău să se supere și pe eseu. Cum? Publicînd cîte un eseu în care, nici una, nici alta, se combate tocmai eseu. Într-o logică elementară (non-estetică) nu se poate da niciodată vina pentru vreun eșec literar pe genurile acestuia. Niciodată, *in sine*, aceste forme de exprimare literară nu sînt și nu vor fi vinovate de ceva. Pentru că nu poezia, ca gen, e vinovată pentru că există și poezie proastă (și există). Nu proza e vinovată pentru că există proză mediocră (și există). Nu eseu e vinovat pentru că există esești veleitari (și există). Restul este, după caz, poezie, proză, eseu...

Pînă la urmă, toate cărțile te ajută să ajungi la o carte. După cum toate viețile te ajută să înțelegi o viață.

Trecutul este istorie doar în măsura în care a fost o promisiune istorică. În rest, este un deșert care mai palpită.

Suferința este calea cea mai directă spre înțelepciune. „Dacă era bolnav, diavolul devenea sfînt” – a spus cineva.

Cînd te gîndești că omul nu are înscrise în genele sale nici munca, nici fidelitatea, nici morală, îți vine să concezi totuși că nu a ieșit prea rău... Cu asemenea date putea să iasă un monstru.

Gînditul, cititul și scrisul sînt singurele munci în care nu faci aproape nimic. Așteptarea e suficientă.

Nu există prostie care să nu aibă cît de cît o justificare *deșteaptă*. Cei care nu ar mișca un deget pentru alții, pentru ei ar răsturna lumea. Nu credeam că spiritul poate produce hingheri.

Întrunire spirituală interconfesională

Sâmbătă, 9 februarie 2013, începînd cu orele 11.00 a avut loc în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea o întîlnire spirituală pe tema „Planul lui Dumnezeu pentru căsătorie și familie”. Întrunirea a fost organizată în cadrul proiectului „Săptămîna căsătoriei” – proiect internațional care se derulează în perioada 7-14 februarie în fiecare an – de către grupul interconfesional de lucru din Oradea, care în acest an a fost desemnat ca promotor și coordonator al proiectului.

Coordonatorul spiritual al întrunirii, pr. Coriolan Mureșan, a conceput această întrunire pe două coordonate: prezentarea temei căsătoriei din perspectiva Exortației Apostolice „Familiaris Consortio” a Fericitului Ioan Paul al II-lea; și dezbateri privind evenimentele din lume (făcînd referire la evenimentele din Franța), dar și evenimente din comunitățile ecleziale de unde sunt cei prezenți, precum și evenimente concrete din viața personală de familie.

Au luat cuvîntul d-nul Nicolae Horgoș – reprezentant din partea Catedralei Greco-Catolice „Sf. Nicolae”, d-na Ileana Bodi – din partea bisericii ortodoxe, d-na Erica Hamza – consilier pe probleme spirituale în biserica pentecostală, d-na Othilia Groza – din partea Ordinului Franciscan Terțiar de la Mănăstirea „Maica Domnului” din Oradea.

Fiecare dintre vorbitori și-au exprimat punctul de vedere referitor la importanța familiei în societate ca promotor al valorilor morale și spirituale. Copilul trebuie să învețe din familie să se roage, să meargă la biserică împreună cu părinții, să respecte și să iubească pe Dumnezeu, biserica și pe aproapele – au mai arătat vorbitorii.

D-nul Nicolae Horgoș și d-na Ileana Bodi au recitat poezii cu temă religioasă.

Prezent la acest eveniment, d-nul prof. Psiholog Alin Crețu, a prezentat o interesantă psiho-dramă referitoare la tematica căsătoriei.

D-na Miorița Săteanu, președinta Uniunii Femeilor din jud. Bihor a amintit că în data de 1 Martie este Ziua Mondială de rugăciune interconfesională, Sfînta Liturgie este pregătită în acest an de către femeile din Franța și va fi susținută de către toate cultele.

În data de 23 martie va avea loc „Marșul pentru viață” care se desfășoară în mai multe orașe din țară și care are ca scop lupta împotriva avorturilor.

În încheiere d-na Miorița Săteanu a mulțumit Domnului pentru că a făcut posibilă această întîlnire spirituală, părintelui Coriolan Mureșan pentru frumoasele cuvinte de învățătură, precum și tuturor celor prezenți pentru participare.

Sanda ULICI

Silviu SANA

Doi mărturisitori – Părintele Matei Boilă și Episcopul Iuliu Hirțea

Vremurile trecute pot fi surse de noi interpretări și trăiri ale vieții de zi cu zi. Cuvintele și faptele înaintașilor noștri nu pot fi lăsate de izbeliște, ci trebuie reamintite și reafirmate din timp în timp. Asta pentru a nu cădea în uitare, ignoranță și necunoaștere.

Căutând între filele îngălbenite ale documentelor despre Episcopul nostru din perioada comunistă, Iuliu Hirțea (1914-1978), am descoperit un supraviețuitor care l-a cunoscut bine pe acesta, în perioada detenției din Penitenciarul Jilava. Este vorba despre Părintele Matei Boilă.

Era 21 decembrie 1957, când informatorul „Virgil Ionescu” descria întâlnirea dintre cei doi: „În ziua de 30 noembrie crt- a sosit în camera 33 T.B.C. Hirțea Iuliu (episcop greco-catolic) [...]. O dată intrat în această cameră a fost luat de către Boilă Matei și instalat într-un pat de lângă acesta. Seara în pat Hirțea Iuliu l-a împărțășit pe Boila Matei, iar duminica dimineața au continuat slujba religioasă [...]” (ACNSAS, I 2900, vol. 1, f. 163). M-a impresionat mult această întâmplare și doream să știu mai multe amănunte despre viața acestui Episcop care a dus mai departe flacăra credinței în perioada în care Dumnezeu ne-a binecuvântat cu jertfa Bisericii noastre. În plus, doream să-l cunosc personal pe părintele Boilă, un vrednic slujitor al altarului, care s-a implicat în susținerea Bisericii noastre în calitate de senator P.N.Ț.C.D., într-o perioadă în care speranțele schimbărilor democratice erau mai mari decât cele imediat de după Revoluție.

Am luat legătura cu părintele și am pornit la drum. L-am întâlnit într-o oază de liniște și pace, departe de agitația și zgomotul orașului, undeva la periferia Clujului, în drumul spre colonia Sopor.

Un domn înalt, senin și cu voce blândă îmi ieșise în cale, iar alături de dânsul, soția sa. Era Părintele Matei Boilă. M-am prezentat și l-am rugat pe părintele să-mi împărtășească întâlnirea și experiența sa cu Episcopul Hirțea. „Pe părintele Hirțea, pe episcopul nostru, l-am cunoscut în închisoare. L-am cunoscut ca un om cu adevărat sfânt în închisoarea din Jilava în 1957 [...]. Vreau să vă povestesc cum am petrecut Paștele din 1957, pentru că este foarte semnificativ pentru personalitatea și sfințenia lui Hirțea [...]. Părintele era un foarte timid, prudent și fricos într-un anumit fel. Tocmai de aceea, marele lui eroism a fost curajul sfânt. Curajul care învinge tendințele naturale, curajul care depășește totul și care te face pentru Cristos [...]. Cu 40 de zile înainte am vorbit cu Monseniorul Hirțea: «Părinte, să pregătim Paștele! Cine ține în fiecare zi o predică?» «Dragul meu Matiuță» - că așa îmi spunea el - «Da nu se poate, că ne vede și ne pedepsește!» - că nu era voie. Și i-am zis: «Părinte, lăsați că eu stau la pază și pândă și n-o să las pe nimeni». Și el și-a învins și frica și toate gândurile că l-ar fi prins [...]. Și atunci a zis: «Bine, fac». Și în fiecare zi ne-a ți-

nut o predică, seara. Noi făceam apostolat și propagandă printre ceilalți și îi adunam. Cine voia să vină venea în celula 9, el se urca sus în vârful partalului. Și acolo se adunau 100 de oameni, înghesuiți așa, unul lângă altul. Și el ne predica. Foarte frumos predica și cu foarte multă simțire și învingându-și frica, și toate lucrurile acestea [...]. Erau 252 de oameni de toate categoriile. Când se apropiau Paștele i-am zis: «Monsenior, facem de Paști o Liturghie?» că el avea posibilitatea să facă, pentru că primise în mod clandestin niște vin și pâine. «Dragă, da cum se poate? Da o să vină să ne pedepsească». Eu și cu încă doi trei i-am sugerat aceasta. [...] «Uite, Matiuță, să ai grijă, să pânđești. Tu să nu vii la Liturghie. Să te uiți pe [...] obloane, să nu cumva să vină». «Fiți liniștit, nu o să vină». Și înainte cu 2-3 zile, am început să facem pregătirea pentru Paști, cine vrea să se spovedească și să se cuminece de Sfintele Sărbători. Și atunci, preț al jertfei pe care a adus-o el, [...] s-a întâmplat un miracol. Ceea ce afară niciodată nu s-ar fi întâmplat. Din 252 de oameni, din toate categoriile, s-au spovedit 250 [...]. Atunci el era singurul preot de acolo. S-au spovedit și cuminecat 250 de oameni. Extraordinar! Așa ceva nu se poate imagina. Apoi când a fost liturghia, știți [...] el cum știa pe de rost toată liturghia, și a Sfântului Ioan și a Sfântului Vasile, mi le-a și transmis în prealabil, prin Morse. [...] Am bătut la Morse toată liturghia [...]. Ne notam pe niște bucăți de sticle, de la geamurile care se spărgeau. Le ungeam cu săpun, puneam D.T.T. și acolo scriam. A fost extraordinar ce s-a făcut ! Gândiți-vă că [...] după ce ne-a dictat toată liturghia, eu și Nicolae Balotă am învățat-o pe de rost. Și ținea tipicul liturghiei [...]. Cum eram în celulă așa în șir, era în mijlocul coridorului, cu fața la popor. Acolo nu era posibilitatea de a [ține rânduiala]. Îmi amintesc și acum, în timp ce liturghisea, m-a văzut pe mine că am venit și eu, că vreau să asist [și mi-a zis]: «Du-te, du-te de aici și stai de pază!» «Lăsați-mă, fiți liniștit că nu pățim nimica!». Și atâta a fost de draguț cum s-a dedicat acestei operații. Gândiți-vă ce risc! [...] Trebuie să vă spun, că niciodată n-am simțit atâta bucurie ca și în Paștile acelea. Nu se poate compara bucuria pe care am avut-o în clipa acea. Chiar m-am gândit: De unde această bucurie mare? Pentru că mi-am dat seama atunci că cei 252 de oameni sunt legați împreună prin Isus Cristos. Un lucru extraordinar! Să ai oameni de toate felurile și de toate categoriile, legați împreună prin dragostea lui Cristos. A fost un sentiment de bucurie și de înălțare extraordinară. N-am mai trăit niciodată o asemenea sărbătoare cu atâta bucurie ca atunci. Asta a făcut-o el prin sacrificiul făcut, prin devotamentul și curajul sfânt. Pentru că a învins firea lui timidă și prudentă [...]. După ce ne-au despărțit, după câteva luni, din nou ne-a adus în aceeași celulă. Atunci mi-a spus : «Vai, ce

(continuare în pag. 13)

Foto: Pr. Matei Boilă și Silviu Sana

am suferit că fără voi n-am putut să fac nimic, decât numai că îmi făceam mie liturghia». Atunci mi-am dat seama ce mult înseamnă să ai credincioșii lângă tine. Așa a fost de bucurios că iarăși ne-am întâlnit, că a putut să facă din nou liturghia pentru mai mulți. Trebuie să știți că am avut cu el experiența asta a harului și a virtuții supranaturale care a învins slăbiciunile umane. Extraordinar! Și rezultatul teribil: gândiți-vă, atâția spovediți! A fost ceva pentru noi, o bucurie extraordinară. Mulți îmi spuneau : «Ați fost în pușcărie și ați suferit». «Da, am suferit, dar așa bucurie cum am trăit noi acolo, n-ați trăit voi afară».

Am mai rămas apoi cu părintele și am mai discutat despre viața Bisericii noastre din clandestinitate și după Revoluție. Mi-a vorbit cu multă vervă despre Părintele Iovan de la Vladimirești, un preot-călugăr ortodox, care a reușit să convertească multe inimi din închisoare, chiar printre gardieni. Nu l-a uitat nici pe Iuliu Maniu, cel care, până în ultima clipă a vieții sale, a rămas devotat Bisericii sale.

Părintele mi-a mărturisit că datorită Episcopului Iuliu Hirțea a îmbrățișat preoția. Nu s-a simțit vrednic și pregătit pentru această chemare. Însă a acceptat devenind unul dintre cei care și-a dedicat viața slujirii sacerdotale, într-o perioadă în care Biserica Greco-Catolică avea nevoie de preoți pentru a-și continua misiunea: „După eliberare, s-a bucurat teribil că ne-am reîntâlnit. Și a venit la mine. Acum era el, așa foarte prudent. «Matei, trebuie să te faci preot!». Zic: «Părinte dragă, da eu nu m-am pregătit pentru asta. Nici de cântat nu știu». «Nu se poate. Trebuie să te faci preot!». S-a dus și l-a adus și pe Episcopul Dragomir, și mi-a zis: «Trebuie să te faci preot!». «Păi, da cum să mă fac eu așa?» «Nu se poate, Biserica este într-o situație foarte gravă, n-am preoți. Trebuie să te faci preot!». Zic: «Dacă trebuie, trebuie. Ce să fac!». Și n-am putut să refuz. M-am gândit: «Într-adevăr, Biserica e într-o situație grea și are nevoie

de mine. Acum să fac eu pe nebunu` că nu știu cânta !?[...]». El m-a hirotonit de diacon în 1967. Vai, ce am putut să râd de întâmplarea de la primirea diaconatului! Aveam un prieten cu motocicletă. Era călugărul Iustin, bazilitan. Și monseniorul Hirțea mi-a zis: «Ca să nu se știe, nu vii aici la voi acasă, că mi-i frică să nu ne vadă. Veniți voi cu troleibuzul până în Mănăstur. Acolo vă așteaptă Iustin cu motocicletă și vă duce la apartamentul unei surori, unde o să fim noi și o să vă hirotonesc acolo ca diacon». Îmi venea să mor de răs. Păi nu se putea face mai evident și mai stupid, din punctul astă de vedere, decât așa! Dacă așa a zis, să fie. Clar, ăia știau toate mișcărilor noastre. Am mers acolo și el ne-a hirotonit pe mine și pe socrul meu, ca diaconi. Și după vreo lună, două, am fost hirotonit de Todea. Că am fost la el la Reghin [...]. Eu am spus atunci: «Eu mă hirotonesc, dar nu așa ca să mă ascund după aia că nici față de soție, de familie [...]». «Păi, da ce rost are?». Și am făcut acolo pe Calea Turzii, liturghie și cu câte 50 de inși. Acolo l-am chemat și pe Todea, unde a făcut o liturghie mare [...]. Țștia sigur că au aflat. Mă tot chemau la Securitate și mă amenințau. Dar era epoca aia în care ei trebuiau să apară în fața Occidentului că sunt mai liberali, să nu închidă pe cineva din cauza Liturghiei. Și până la urmă m-am înțeles cu ei. [...] «Dacă nu faceți politică și nu mai știe nimeni [...] să fie cât mai discret [...] să nu vină tineri». «Dacă vreți să nu vină tineri, puneți la ușă un milițian și să-i oprească!». Până la urmă le-am spus: «Noi nu facem nimic rău. Eu îmi văd de liturghiile mele».

Astfel s-a petrecut întâlnirea cu Părintele Matei, un dialog și câteva confesiuni despre Episcopul Iuliu Hirțea. Nimic mai frumos și mai înălțător decât să stai de vorbă cu doi mărturisitori. Da, cu doi mărturisitori, pentru că dialogul, căldura cuvintelor și gesturile părintelui m-au apropiat mai mult de acela care prin curajul sfânt, construisese punți spirituale între deținuți și Dumnezeu.

Ioan MĂGHERUȘAN

CUMPĂTAREA ESTE CHEIA ECHILIBRULUI

Cumpătarea. Cuvântul cumpătare provine din latinescul „*compitare*” și desemnează echilibru sufletec, judecată dreaptă, stăpânirea de sine, măsură, moderație, sobrietate. Cumpătarea creștină este virtutea morală supranaturală prin care credinciosul pune cuvenita măsură în toate actele și faptele vieții sale: în mâncare, băutură, îmbrăcăminte, în vorbe, avuție și în tot comportamentul său. Cumpătare presupune stăpânirea poftelor pătimase; „*să vă feriți de poftele cele trupești care se războiesc împotriva sufletului*” (1Pt.2,11). Cumpătarea temperează atracția față de plăcerile senzuale, mai cu seamă cele legate de gust și pipăit, păstrându-le în limita echilibrului cuviinței creștine. Ea guvernează practicarea tuturor virtuților și stăvilește tentațiile și pornirile nesăbuite.

Cumpătarea nu îngăduie mai multe trebuințe decât avem nevoie din firea noastră și înlătură cele ce ne sunt de prisos. „*Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos*” (1 Co.6,12). Aceasta presupune un echilibru între necesitate și posibilitate. Sunt folositoare numai cele posibile la un moment dat, care să asigure un mod de viață decentă. Tot ce abundă necesarului decent, din fire, duce la dezechilibre grave. Pentru realizarea echilibrului întregii vieți atât sub aspect material cât și sub aspect spiritual este necesar să avem măsură în toate.

Măsura este instrumentul prin care cuantificăm necesitatea. Măsura trebuie să guverneze toate simțurile și inițiativele noastre. Când întrecem măsura apare excesul dăunător și purtător de păcat. Cumpătarea este de folos atât trupului cât și sufletului pentru că ea pune frâu instinctelor și îndemnului spre excese. Ea duce la blândețe, smerenie, bună cuviință în vorbe și fapte, și la sănătate sufletească și trupească prin post și rugăciune. Sf. apostol Pavel zice: „*eu spun fiecăruia dintre voi să nu aibă despre sine gânduri înalte, mai presus de ceea ce se potrivește, ci să aibă gânduri cumpătate despre sine, potrivit cu măsura de credință pe care Dumnezeu a împărțit-o fiecăruia*” (Ro.12,3).

Cumpătarea este starea de normalitate a creștinului, este echilibrul său lăuntric. Orice abatere de la această stare duce la dezechilibre majore, la abuzuri de tot felul care, la rândul lor, duc la tentații înrobitoare, la excese. Sf. apostol Pavel zice: „*cei bătrâni trebuie să fie treji, vrednici de cinste, cumpătați, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare*” (Ti.2.2; iar cei tineri „*să*

fie cumpătați” (Ti.2,6). Se impune clarificarea a două noțiuni: cea de echilibru și cea de măsură.

Echilibrul este starea de repaus a unui corp sau starea staționară a unui fenomen. Credința este un fenomen individual și social. Echilibru social se referă la capacitatea sistemului social de a-și reface proporțiile interne dintr-un mediu de valori permanente și diversificate. Ca și cumpătarea, echilibrul este starea de normalitate a celor mai multe fenomene și procese care au loc în viața noastră din care cauză are o multitudine de aspecte, astfel că putem afirma că echilibrul este necesar aproape în toate. Creștinul care nu are o viață echilibrată nu este un creștin autentic, ci doar unul de fațadă.

Măsura este valoarea unei mărimi, determinată prin raportarea la o unitate dată; măsurare; determinare. Pentru determinarea unei mărimi este necesar un instrument de măsură și o unitate de măsură în care să se exprime mărimea obiectului sau a fenomenului măsurat. Se pune întrebarea dacă fenomenele sociale și cele legate de credință se pot măsura, avem un instrument de măsură a lor și o unitate de măsură în care să le exprimăm?

Răspunsul este că nu toate fenomenele sociale pot fi măsura direct. Dragostea, credința și speranța precum și celelalte virtuți și taine ale credinței creștine nu pot fi măsurate direct, ci numai prin comparație, dar cu cât un creștin posedă o cantitate mai mare din aceste virtuți cu atât este mai bine, iar creștinul respectiv cu atât este mai aproape de desăvârșire, de sfințenie. Nici faptele rele sau păcatele nu le putem măsura direct, dar cu cât mai puține cu atât mai bine. Aici măsurarea se face comparând faptele cele bune cu faptele cele rele din viața creștinului, sub toate aspectele lor. Este preferabil ca balanța să atârne în favoarea faptelor bune pentru că ele nu au limite.

Unele fenomene ale creștinismului se pot compara cu fenomene de același fel. Astfel în rugăciunea *Tatăl nostru* de fiecare dată spunem: „*și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri*” (Mt.6,12). Iar în Vechiul Testament măsura faptelor este dată de „*Jex talionis*”, „*ochi pentru ochi, dinte pentru dinte*” (Ex.21,24). Dar această lege, a talionului, a fost înlocuită de Isus cu porunca dragostei cea nepieritoare. Cumpătarea și măsura duc la echilibru interior și la desăvârșire pentru cei care reușesc să le stăpânească cu credință și cu speranță în Isus Cristos.

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2013

MARTIE

Intenția generală: Pentru ca să crească respectul pentru natură, conștientizând că întreaga creație este lucrarea pe care Dumnezeu a încredințat-o responsabilității umane.

Intenția misionară: Pentru ca episcopii, preoții și diaconii să fie neobosiți vestitori ai evangheliei până la marginile pământului.

Ziua Mondială a Persoanelor Consacrate

Praznicul Întîmpinării Domnului, a fost o zi specială pentru Biserică întrucît și-a sărbătorit persoanele consacrate. În eparhia noastră, ceremoniile solemne au avut loc la Catedrala greco-catolică „Sfântul Nicolae” și au fost celebrate de PSS Părinte Virgil Bercea, ierarhul locului, care l-a avut invitat pe PSS Părinte László Böcskei, episcopul diecezei romano-catolice de Oradea. Sărbătoarea a fost împodobită de răcoarea și limpezimea ploii; un peisaj marcat de griul norilor, dar un decor prielnic pentru meditație și introspecție.

Sfânta Liturghie a început la ora 10.00 cu o lungă procesiune ce a pornit de pe holurile Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, a continuat prin curtea Episcopiei și a culminat pe culoarul din Catedrala orădeană. Cu lumînări aprinse în mâini, persoanele consacrate, călugări, călugărițe din congregații, ordine și limbi diferite au deschis procesiunea, fiind urmate de preoți și de cei doi ierarhi, fiind vizibilă încă o dată universalitatea Bisericii. Imnurile și răspunsurile liturgice au fost intonate cu o eleganță cerească de către corul „Bunavestire” dirijat de maestrul Radu Mureșan. În interiorul lăcașului de cult, procesiunea a fost întîmpinată de numeroși credincioși veniți să susțină persoanele consacrate și să le mulțumească pentru rugăciunile lor neîncetate care reprezintă tăria Bisericii, totodată să sărbătorească împreună cu ele praznicul Prezentării la Templu și ziua persoanelor consacrate.

Evanghelia proclamată a amintit de momentul în care Maria și Iosif l-au prezentat pe Isus la templu, prilej cu care Simeon l-a luat în brațe pe prunc și ochii lui „văzură mîntuirea” Domnului. De față fusese și profetesa Ana „care nu se depărta de Templu”. Și ea avusese șansa de a-l vedea pe Mîntuitor. Predicînd evanghelia, PSS Virgil s-a adresat persoanelor consacrate și tuturor credincioșilor prezenți propunîndu-le să mediteze la sensul profund al chemării lor și i-a încurajat pe toți cei de față să rămîină fideli „pe drumul pe care l-au ales împreună cu Domnul”. „Cînd l-am întîlnit pe Domnul?” a întrebat retoric PSS. Răspunsul: „odată pentru todeauna!”, PSS accentuînd că și persoanele consacrate, ca și dreptul Simeon, au primit bucuria de a-l vedea pe Mîntuitorul oamenilor. PSS Virgil a invocat-o și pe Preasfînta Fecioară Maria, rugîndu-o să mijlocească de la Fiul ei harurile de trebuință pentru fiecare călugăr, călugăriță în parte pentru a-l putea urma pe Domnul cu bucurie. La rîndul său, PSS László a reiterat importanța de a-l urma cu fidelitate pe Dumnezeu amintind că sărbătoarea persoanelor consacrate a fost dorită și inițiată de Fericitul Papă Ioan Paul al II-lea cu intenția de a reuni persoanele consacrate și a le face să reconștientizeze dimensiunea misionară a vocației lor.

La încheierea celebrării euharistice, catedrala a fost animată de un moment de rugăciune și adorație care a cufundat sufletele celor prezenți în medita-

ție. Cîte un reprezentant al fiecărei comunități din cele prezente pe teritoriul eparhiei și al diecezei a citit cîte o rugăciune intercalat cu muzică. A urmat procesiunea finală, de ieșire, spre Liceul „Iuliu Maniu” unde, în sala festivă, persoanele consacrate s-au bucurat de o mică agapă și un spectacol.

Să nu încetăm nici o clipă să ne rugăm pentru persoanele consacrate. Ele sînt „cinstea Bisericii și izvor de haruri cerești” (CV2, PC 7). Ele sînt chemate de Domnul să lase toată vremelnicia acestei lumi în urmă și să „nu se depărteze de Templu, slujind ziua și noaptea în post și rugăciuni” (Lc 2,37). Persoanele consacrate sînt armata de rugăciune a Bisericii și, la rîndul lor, au nevoie de rugăciunile întregii Biserici pentru a-și întări fidelitatea și curajul misionar.

Claudiu ARDELEAN, CSE

Ziua Mondială a Bolnavului

Pentru a veni în întâmpinarea celor suferinzi, bolnavi și bătrâni - credincioșii, tinerii și preoții de la Mănăstirea Franciscană „Maica Domnului” din Oradea s-au unit în rugăciune în cadrul Sfintei Liturghii de luni 11 februarie 2013, sub deviza „Mergi și fă și tu la fel” (Lc.17,19) inspirată din Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea cu ocazia zilei Mondiale a Bolnavului.

Această aniversare a fost instituită în anul 1992 de către Fericitul Papă Ioan Paul al II-lea, și se leagă de comemorarea Sfintei Fecioare Maria de la Lourdes.

Împreună cu credincioșii, veniți în număr mare la sărbătoare, au fost prezente și persoane care din cauza problemelor de sănătate nu pot participa în mod regulat la serviciile religioase.

Programul a debutat obișnuit de la orele 17.00 cu Sfânta Liturghie în cadrul căreia pr. paroh Mihai Vătămănelu a dat citire Mesajului Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea cu ocazia Zilei Mondiale a Bolnavului. Sfânta Liturghie a fost celebrată de pr. Mihai Blăjuț, de pr. Paroh, de pr. Ionuț Ichim, pr. Alexandru Chivari și pr. Gabriel Vana, iar cântările au fost însuflețite de corul de tineri ai parohiei.

După terminarea Sfintei Liturghii a urmat un moment de rugăciune în cinstea Maicii Domnului de la

Lourdes care a continuat apoi cu stropirea cu apă sfințită a bolnavilor și a credincioșilor prezenți, cu rugăciuni pentru vindecarea bolnavilor și s-a încheiat cu sfânta ungere, timp în care toți au recitat rugăciunea Sfântului Rozariu și au cântat cântece sfinte în cinstea Sfintei Fecioare Maria de la Lourdes.

Programul serii s-a încheiat cu o agapă fraternală oferită de pr. Paroh împreună cu credincioșii din grupul Terțiarilor Franciscani și Apostolatul familiilor.

A fost o seară plină de evlavie, emoție și dăruire trăită în iubirea pentru aproapele.

Rodica MOȘ

Ziua Mondială a Bolnavului, la Carei

Grija Bisericii față de cei aflați în suferință s-a manifestat și prin faptul că la 13 mai 1992, Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea a trimis o scrisoare prin care a instituit Ziua Mondială a Bolnavului. Începând de atunci, an de an, la 11 februarie – ziua comemorării Sfintei Fecioare Maria de la Lourdes – se celebrează această zi dedicată celor bolnavi și suferinzi. Dorința Suveranului Pontif era ca prin celebrarea acestei zile, instituțiile și oamenii să fie sensibilizați în raportarea lor la cei aflați în suferință: să dea din timpul lor, din banii lor, din rugăciunile lor pentru ameliorarea durerilor.

Ziua Mondială a Bolnavului a adus un moment special pentru cei internați în instituția cunoscută de careieni sub numele de Căminul de Bătrâni. În organizarea Reuniunii Mariane de la Biserica Greco-Catolică „Sfântul Anton de Padova” din Carei, s-a săvârșit o Sfântă Liturghie celebrată de pr. Cristinel Bălan, preot paroh, și pr. Ioan Borșa, răspunsurile fiind date de corul bisericii.

Bolnavi și bătrâni, dezorientați la gândul că au de îndurat o soartă atât de crudă, că au de dus o cruce poate uneori prea grea pentru spatele lor gârbovit de ani și suferință sorbeau cu nesaț cuvintele sfinte.

Prin sărbătoarea la care au participat s-a dorit să se arate bolnavilor și tuturor celor aflați în suferință că nu sunt uitați de Biserică și că suferința lor, unită cu cea a lui Cristos, capătă valoare deosebită. La sfârșitul Sfintei Liturghii, cei care au dorit au primit Sfânta Îm-

părtașanie pentru a-i întări în suferința lor.

Bucuria le-a fost întregită de darurile dulci pe care le-au primit alături de iconițe cu imaginea Sfintei Fecioare Maria de la Lourdes.

Sub lacrimile de bucurie, în ochii bătrânilor se citește nu doar resemnarea în fața vieții, ci și tristețea și melancolia după vremurile în care erau oameni la casa lor, înconjurați de rude și de copii. Personalul centrului social este alături de ei zi de zi și încearcă să mai aline povara bătrâneții lor sau a suferinței altora dintre ei prin purtare exemplară și activități care să le creeze o stare de bună-dispoziție.

Nicoleta LATIȘ

Reînființarea parohiei greco-catolice din Ip

Duminică, 27 ianuarie 2013, un sobor de preoți împreună cu vicarul foraneu al Silvaniei, pr. Gheorghe Țurcaș și protopopul Șimleului, pr. Nicolae Bodea au celebrat Sfânta Liturghie în noua capelă din Ip, Sălaj, marcând astfel reînființarea parohiei greco-catolice după 65 de ani de la desființare.

La Sfânta Liturghie au participat un număr mare de credincioși din Ip și din parohiile protopopiatului Șimleu-Silvaniei. S-a citit decretul de reînființare a parohiei și decretul de numire ca administrator parohial a părintelui Vasile Alexandru Oltean, care va administra și parohia Camăr. Au fost rostite cuvinte de încurajare pentru tânăra parohie amintindu-se că dragostea pentru Cristos și pentru aproapele au făcut să crească și să se dezvolte primele comunități creștine în primele secole.

“Vivat, Crescat, Floreat!”

Pr. Cristian BORZ

Liturghie și parastas pentru familia Maniu

La Biserica „Întâmpinarea Domnului” din Bădăcin (jud. Sălaj), duminică 3 februarie 2013, a avut loc comemorarea familiei Maniu, la împlinirea a 140 de ani de la naștere și 60 de ani de la moartea lui Iuliu Maniu, cel mai renumit și iubit fiu al satului, mare om politic și patriot de seamă al României primei jumătăți a secolului XX și totodată un mărturisitor al credinței în Biserica Greco-Catolică, în perioada dinainte de 1948. Cu această ocazie Parohia Greco-Catolică din Bădăcin în colaborare cu Centrul de Cultură și Artă al județului Sălaj, Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Sălaj, Muzeul Județean de Istorie și Artă-Zalău, Colegiu Tehnic “Iuliu Maniu” Șimleu Silvaniei, Școala Gimnazială Pericei și Radio Maria, au organizat activități menite să omagieze amintirea marelui om politic.

Evenimentul a început la orele 10.00 cu Sfânta Liturghie, condusă de părintele Vicar Foraneu al Silvaniei Gheorghe Țurcaș, concelebranți fiind părintele protopop al Șimleului, Nicolae Bodea, împreună cu preoții: Ioan Șanta din parohia Plopis, Vasile Pop din parohia Iaz, Alexandru Fiț din parohia Bocșa, Cristian Laslo din parohia Bobota și Cristian Borz parohul Bădăcinului. Predica a fost rostită de către părintele Gheorghe Țurcaș, iar părintele Cristian Borz a evocat personalitatea lui Iuliu Maniu.

La finalul Sfintei Liturghii s-a celebrat și parastasul pentru familia Maniu, urmând apoi vizitarea Muzeului dedicat marelui om politic aflat la demisolul bisericii.

La Școala “Iuliu Maniu” din apropiere a avut loc un simpozion, în cadrul căruia au luat cuvântul istorici, muzeografi și oficialități locale precum: inspectorul de istorie - Mărginean Viorel, cercetător științific - Marin Pop, profesorul Oiegaru Vasile, directorul Centrului

de Cultură și Artă al județului Sălaj - Daniel Săuca, directorul Școlii Pericei - Dănilă Augustin, Vicarul Foraneu al Silvaniei părintele Gheorghe Țurcaș, primarul Comunei Pericei - Boncikai Csaba, fostul primar al Comunei Pericei - Păcurar Gheorghe, dr. Gârbea Liviu, profesorul Petru Bonțe și profesorul Liviu Sabău. La eveniment au mai participat primarul orașului Șimleu Silvaniei - Septimiu Țurcaș, inspector Jurcă Ildiana, membri PNȚcd Sălaj, profesori de la Școlile Pericei și Horoatu Crasnei, credincioși din Bădăcin și din localitățile învecinate.

După un spectacol deosebit realizat de elevii din Bădăcin, coordonați de d-na prof. Maria Borz, toți cei prezenți au rămas în comuniune la agapa frățească oferită de gazdele evenimentului.

Ioana GALE

Întâlnirea Birou Pastoral cu preoții din protopopiate

În perioada 4-7 februarie a.c. Biroul Pastoral Eparhial pentru laici (BPEL) Oradea a organizat, împreună cu Părinții Protopopi, întâlniri de informare cu preoții din nouă protopopiate ale Eparhiei de Oradea. Luni, 4 februarie a avut loc întâlnirea cu preoții din protopopiatele Șimleu și Zalău, marți, 5 februarie cu preoții din protopopiatele Carei, Tășnad și Supur, miercuri, 6 februarie cu preoții din protopopiatele Marghita și Ier iar joi, 7 februarie cu preoții din protopopiatele Beiuș și Holod.

La aceste întâlniri din partea Biroul Pastoral Eparhial pentru laici Oradea au participat: pr. Paul Popa, pr. Coriolan C. Mureșan (Departamentul pentru pastorația adulților), Sr. Letiția Lucaci (Departamentul pentru pastorația copiilor), Sr. Kasia Ostalecka (Departamentul pentru pastorația tinerilor) și un tânăr voluntar al BPEL, Stancea Raul.

Întâlnirile au început cu salutul călduros din partea protopopului gazdă, o rugăciune, urmată mai apoi de o meditație ținută de pr. Coriolan cu titlul: „Credință, dar și misiune”. Pr. Paul a prezentat o introducere în tematica întâlnirii subliniind necesitatea colaborării strânse între Biroul Pastoral și preoții din protopopiate pentru pregătirea Planului pastoral eparhial și a unor itinerarii pastorale parohiale. Pr. Coriolan a prezentat câteva sugestii pentru etapele redactării Planurilor pastorale.

Propunerile pentru copii făcute de către Biroului Pastoral au fost prezentate de pr. Paul Popa și de Sr. Letiția Lucaci, fiind următoarele: *Întâlnirea eparhială a copiilor* în 1 iunie de la Oradea și *Campusul Euharistic* în luna iulie.

Propunerile pentru pastorația adulților făcute de către Biroul Pastoral au fost prezentate de către pr. Coriolan C. Mureșan, care a subliniat necesitatea *catehezei adulților* în parohii, importanța reactivării „Reuniunii Mariane” și a AGRU-lui, reluarea *Misiunilor* și *Reculegerile pentru adulți* la nivel de protopopiate în Postul Mare.

Pr. Paul Popa și Sr. Kasia Ostalecka au prezentat propunerile pentru pastorația tinerilor: necesitatea *catehezelor pentru grupurile de adolescenți și tineri*, *Reculegeri pentru tineri* la nivel de protopopiate în Postul Mare, *Seri de Rugăciune*, participarea la *Ziua Mondială a tinerilor* de la Rio de Janeiro din 23-28 iulie 2013, *Universitatea de vară pentru adolescenți* din luna iulie, *Tabăra de vara pentru tineri* de la comunitatea Tâize din Franța, diferite *campusuri* în Italia, *Pelerinajul tinerilor la Sighet* în perioada 22 august – 1 septembrie și *Întâlnirea eparhială a tinerilor* de la Șimleu Silvaniei din luna octombrie.

Au urmat dezbateri în cadrul cărora preoții din protopopiate au evidențiat importanța redactării Planului Pastoral eparhial plecând de la o strânsă colaborare între BPEL și parohii, pornind de la realitățile prezente și venind în întâmpinarea necesităților concrete ale comunităților parohiale. Aceste întâlniri cu preoții din protopo-

piate au fost percepute de către cei prezenți ca o dovadă a interesului BPEL de a sprijini din toate punctele de vedere o pastorație cât mai dinamică în parohii pentru toate grupele de vârstă precum și de a fi un real ajutor fiecărui preot în parte în vederea realizării itinerariilor pastorale parohiale. Toți cei prezenți au apreciat intenția BPEL de a lucra la Planuri Pastorale care sa fie eficiente în actualul context al vieții ecleziale locale.

S-a subliniat necesitatea continuării *Reculegerilor spirituale pentru tineri* la nivel de protopopiate, reculegeri ce au ajutat mult pastorația tinerilor din parohii. Se dorește în continuare ca BPEL să sprijine organizarea acestor activități precum și a celorlalte inițiative mai sus menționate privind pastorația tinerilor. Referitor la reactivarea AGRU-lui și a Reuniunii Mariane s-a subliniat faptul că aceste Asociații tradiționale ale Bisericii noastre pot fi de un real sprijin pentru parohii în intensificarea vieții spirituale din comunitățile parohiale precum și în apostolatul laic, propunându-se ca să se reactiveze aceste asociații în funcție de realitățile locale începând în primul rând cu parohiile mai mari, care să devină promotoare ale reactivării în parohiile mai mici. Campusul Euharistic pentru copii care în acest an primesc prima Sfântă Împărtășanie Solemnă a fost primit cu multă bucurie și deschidere de preoți, subliniindu-se și posibilitatea de a face două campusuri contemporane dacă vor fi mulți copii având ca scop aprofundarea catehezei premergătoare acestui eveniment important din viața spirituală a fiecărui copil. Pelerinajele eparhiale și naționale au fost considerate de toți cei prezenți ca fiind foarte importante în creșterea spirituală a credincioșilor, evidențiindu-se importanța participării în număr cât mai mare în acest An al Credinței la *Pelerinajul național de la Sighet* din 11 mai.

Aceste întâlniri de informare ale BPEL în protopopiate vor continua cu cea din protopopiatul de Oradea iar ulterior vor exista mai multe reuniuni comune ale BPEL cu preoții din toate protopopiatele pentru pregătirea Planului Pastoral eparhial pe anul 2013-2014 și pentru sprijinirea preoților în realizarea itinerariilor Pastorale Parohiale.

Hramul Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea

Miercuri, 30 ianuarie 2013, Seminarul Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi, Vasile, Grigore și Ioan” din Oradea și-a sărbătorit hramul. Sărbătoarea a început marți seara cu celebrarea Vecerniei cu litie de către pr. Eduard Fischer, vice-rector al seminarului, continuând miercuri dimineața cu Utrenia și Sfânta Liturghie arhierască.

Evenimentul a fost unul plin de har, având alături mai mulți preoți, formatori și profesori, dar și prieteni ai seminarului, care au venit pentru a-i serba pe patronii Seminarului în capela „Sfinții Trei Ierarhi”. Sfânta Liturghie a fost celebrată de PSS Virgil Bercea împreună cu un pr. Antoniu Chifor, rector al seminarului, pr. Eduard Fischer, vice-rector, pr. Anton Rus, director spiritual, pr. Eduard Roman, pr. Alexandru Buzalic, pr. Iuliu Muntean, pr. Călin Dușe, pr. Coriolan Mureșan, pr. Paul Popa, pr. Anton Cioba și Diaconul Igor Plevschi și Ierodiaconul Grigorie Borzoș.

În cuvântul de învățătură Preasfințitul Virgil ne-a vorbit despre „modelele de credință reprezentate de Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur. Ei l-au avut ca model pe Cristos și la rândul lor pot fi și trebuie să fie modele pentru noi toți și în special și pentru seminariști. Ei sunt modele de credință dar pot fi și modele de prietenie, Sfinții Vasile și Grigore fiind

prieteni buni”. Preasfințitul a evidențiat importanța de a avea prieteni și prietenii bazate pe principii spirituale. Acestea sunt prietenii care rămân pentru totdeauna și nu prietenii bazate pe interese care, atunci când interesele dispar, prietenii cad.

Cei trei sfinți ierarhi reprezintă modele de a fi în lume, modele de a fi lumină lumii, ceea ce ni se cere și nouă, seminariștilor.

Daniel PIȚ

Noaptea de Veghe

Vineri, 25 ianuarie 2013 a avut loc “Noaptea de Veghe” la Mănăstirea Franciscană „Maica Domnului” din Oradea. La acest eveniment spiritual au luat parte credincioși și persoane consacrate din țară, respectiv: Oradea, Reghin, Satu Mare, Baia Mare, Zalău, Șimleu, București, Cluj, Dej, Timișoara, Târgu Mureș, Târgu Lăpuș, Brăila, ș.a. Programul a decurs conform stabilirii prevăzute: Sf. Liturghie Greco-Catolică de deschidere a fost celebrată de PSS Virgil Bercea, împreună cu un sobor de preoți greco-catolici și romano-catolici, dintre care: pr. Paroh Mihai Vătămănelu, pr. Ionut Ichim, pr. Adrian Podar, pr. Emil Ghiurcă, pr. Ioan Aciu, pr. Sorin Crăciun, pr. Daniel Berteau, pr. Iosif Mihăeș, și alții.

În cuvântul de învățătură pe care l-a ținut, PSS Virgil a vorbit despre nestatornicirea bogățiilor acestei lumi.

A urmat apoi Binecuvântarea Euharistică, celebrată de pr. Adrian Podar. Rugăciunea Sfântului Rozariu a fost animată de către grupurile de copii și tineri din parohie: „Allegria” și „Dominic Savio” și ulterior, s-a celebrat Paraclisul Maicii Domnului de către pr. Crăciun Sorin.

D-na Maria Hetco a prezentat comunitatea Terțiarilor Franciscani din cadrul parohiei, după care a urmat un moment de evanghelizare a familiilor de către Părintele paroh, Mihai Vătămănelu, și proiectarea unui film, reprezentând mesajul Papei de la „Întâlnirea Mondială a Familiilor de la Milano”, 2012, tradus de sr. Ligia Man.

Sfânta Liturghie romano-catolică a fost celebra-

tă de părintele paroh de la parohia Cetate Oradea, în predica sa el tratând articolele de credință cuprinse în Crezul Apostolic.

A urmat Adorația Euharistică ținută de pr. Emil Ghiurcă, însuflețită de corul tinerilor din Parohia Greco-Catolică „Regina Păcii” Timișoara, în care am fost invitați să medităm asupra credinței, având ca exemplu motto-ul cardinalului martir Iuliu Hossu, „credința noastră este viața noastră”. Aceasta a fost precedată de Procesionul cu Sfântul Sacrament, desfășurată în jurul bisericii.

Programul a fost reluat prin celebrarea rugăciunii „Calea Sfintei Cruci” oficiată de pr. Aciu Ioan, „Acatisul Maicii Domnului” celebrat de pr. Daniel Berteau de la Zalău și Sfânta Liturghie de încheiere, în rit bizantin, la care au concelebrat toți preoții prezenți.

Ștefania GHIURCĂ

AGRU în vizită la Azilul de noapte

AGRU Parohial de la Catedrala „Sfântul Nicolae”, împreună cu pr. Ovidiu Duma, parohul catedralei și asistentul spiritual al AGRU parohial a organizat săptămâna trecută, miercuri 30 ian. a.c., o vizită la Azilul de Noapte din Oradea. Cu această ocazie, celor 43 de persoane care se adapostesc în acest azil, le-au fost distribuite sarmale și cozonaci. Se dorește ca pe viitor această acțiune să aiba loc în fiecare lună.

Este un lucru mărunț care se face pentru acele suflete, ținând cont că nu există fonduri pentru hrana lor, trăind doar din donații și alimente pe care le primesc de la firmele de catering și restaurantele din oraș, dar și acestea nu în fiecare zi.

Cu această ocazie s-au făcut rugăciuni și s-au trăit clipe de comuniune cu Dumnezeu.

Președinta AGRU Parohial, d-na Daniela Păcala ne-a mărturisit că dorește să ajungă mult mai des în acel loc, organizând o nouă vizită împreună cu câțiva

credincioși și membri AGRU, în data de 6 februarie, pentru a alina suferința și foamea.

Pr. Ovidiu DUMA

Ziua Mondială a Bolnavului

Cu ocazia Zilei Mondiale a Bolnavului ce se sărbătorește an de an pe 11 februarie, Centrul de Îngrijire la Domiciliu (CID) al Asociației Caritas Eparhial Oradea a oferit luni 11 februarie 2013, gratuit, măsurarea glicemiei și a tensiunii arteriale tuturor persoanelor dornice.

Centrul de Îngrijire la Domiciliu asigură asistență medicală profesională conform unui plan de îngrijire adaptat fiecărui pacient în parte. Totodată, angajații centrului oferă informații și asistență familiei pentru a asigura cele mai bune îngrijiri în cele mai bune condiții. „De la primele ore ale dimineții au început să vină persoane care au dorit să își măsoare gratuit glicemia și tensiunea arterială. Prin această acțiune care se află la cea de-a III-a ediție noi dorim să marcăm Ziua Internațională a Bolnavului. De la an la an constatăm faptul că numărul de persoane pe care le îndrumăm către medicul specialist crește deoarece valorile glicemiei sunt foarte mari”, ne-a declarat Ioana Gherasim, asistent social. În cursul zilei de ieri, până în jurul amiezii, s-au

prezentat la Centrul de Îngrijire la Domiciliu peste 60 de persoane care și-au testat glicemia, 17 dintre acestea fiind direcționate către medicul de familie.

Bogdan IONIȚĂ www.crisana.ro

Centru de Îngrijire la Domiciliu (CID) asigură asistență medicală profesională conform unui plan de îngrijire adaptat fiecărui pacient în parte. Oferă informații și asistență familiei pentru a asigura cele mai bune îngrijiri în cele mai bune condiții.

Servicii medicale oferite de C.I.D.: *administrarea de medicamente; injecții IM; injecție IV; perfuzie; măsurare TA, puls; măsurarea glicemiei; tratarea și prevenirea escarelor; pansamente; masaj, mobilizarea bolnavului; clisma evacuatoare/ terapeutică; schimbare scutec adult, toaleta locală; toaleta parțială; toaleta totală.*

Pe lângă serviciile medicale, C.I.D., acordă beneficiarilor: *cărucioare, cârje, bastoane, cadre de mers.*

C.I.D. are servicii acreditate pentru îngrijirea la domiciliu a persoanelor vârstnice și a persoanelor cu handicap. C.I.D. are contract de prestări servicii încheiat cu Casa de Asigurări de Sănătate Bihor.

Criteriile de selecție ale beneficiarilor C.I.D. pe serviciul social sunt: venitul pe membru de familie nu depășește **350 lei**; persoane fără aparținători; persoane imobilizate la pat sau greu deplasabile; persoane care nu își pot satisface nevoile fundamentale/de bază; persoane cu diagnostic și recomandare de îngrijire la domiciliu din partea unui specialist; persoane cu domiciliu în Municipiul Oradea; persoane cu certificat de handicap fără însoțitor.